

Úvod do filosofie poststrukturalismu

* Cíle předmětu

Předmět má doplnit znalosti studentů o současné filosofii poststrukturalismu a postmoderny. Poskytuje přehled v nejvlivnějších koncepcích, orientaci v jejich východiscích, návaznostech a vzájemných vztazích. Ve snaze představit aktuální filosofické možnosti chápání významu na příkladu díla vybraných myslitelů (Barthes, Lyotard, Foucault, Derrida, Deleuze, Eco, Butler, Ranciere), předmět rozlišuje devět různých pojetí významu: recepční estetiku, dekonstrukci, rizomatiku, smluvní realismus, postmoderní rozepři, archeologii a genealogii, queer studies, emancipační politiku významu. Jeho záměrem je ukázat využitelnost těchto metodologických nástrojů pro filosofické řešení problému tvorby významu a jeho výkladu / překladu.

* Výstupy z učení

Student bude po absolvování předmětu schopen

- lépe chápat vztah mezi etikou, politikou a estetikou;
- uvažovat v širších souvislostech o praxi utváření a sdílení významu;
- porozmět důvodům současných návratů ke Kantově metafyzice;
- analyzovat vazby mezi filosofií, historií a literaturou.

* Osnova

1. Úvod. Kritika strukturalismu. Politika reprezentace a etika nereprezentovatelného.
2. Roland Barthes. Fašismus jazyka. Smrt autora. Temporalita znaků. Studium a Punctum.
3. Umberto Eco. Otevřené dílo a role čtenáře. Text a intertextualita. Meze interpretace.
4. Michel Foucault I. Archeologie. Historické a priori. Člověk jako dílo humanitních věd.
5. Michel Foucault II. Diskurs, výpověď, archiv. Genealogie. Vědění je moc. Biopolitika.
6. Jacques Derrida I. Dekonstrukce a diferance. Odložený význam. Prapísmo. Od znaku k diseminaci. Nic není mimo text. Supplement.
7. Judith Butler. Dekonstrukce politiky rodu. Předsudky, performativita a rámce reprezentace.
8. Jean-François Lyotard. Postmoderní situace. Metanarace. Pře a rozepře. Problém vznešeného.
9. není výuka 12.11.2018 !
10. Gilles Deleuze I. Filozofie jako tvorba pojmů. Uspořádání chaosu, událost, imanence.
11. Gilles Deleuze II. Obraz-pohyb, obraz-čas, montáž, stávání, vývoj smyslu.

12. Jacques Ranciere. Sdílení vnímatelného. Režimy vidění.
Emancipační politika a policie.

* Výukové metody
Přednášky, diskuse

* Metody hodnocení
Vypracování studie o rozsahu 6 normostran na jedno z témat z osnovy kurzu

* Literatura

DELEUZE, Gilles. Guattari, F., Co je filosofie? Praha: Oikymenh, 2001.

DELEUZE, Gilles. Obraz-pohyb. Film I. Praha: Národní filmový archiv, 2000.

DERRIDA, Jacques. Síla zákona. Praha: Oikymenh, 2002.

DERRIDA, Jacques. Násilí a metafyzika. Praha: Filosofia, 2003.

FOUCAULT, Michel. Slova a veci. Bratislava: Kalligram, 2000

FOUCAULT, Michel. Archeologie vědení. Praha: Herrmann a synové, 2002

ECO, Umberto. Interpretácia a nadinterpretácia. Bratislava: Archa, 1995.

ECO, Umberto. Kant a ptakopysk. Praha: Argo, 2011.

LYOTARD, Jean.-Francois. O postmodernismu. Praha: Filosofický ústav AV ČR, 1993.

LYOTARD, Jean.-Francois. Rozepře. Praha: Filosofia, 1998.

RANCIERE, Jacques. Neshoda. Praha: Svoboda, 2011.

BUTLEROVÁ, Judith. Rámce války. Za které životy netruchlíme? Praha: Karolinum, 2013.

BARTHES, Roland. Světlá komora. Praha: FRA, 2005.